

Lesnická výzva burcuje veřejnost i politiky. Hrozivá nová čísla

Majitelé lesů a lesníci společně burcují veřejnost a volají po systematickém řešení historické katastrofy. Lesnická výzva k zodpovědnému přístupu k národnímu bohatství - lesům, k níž se SVOL připojil, je dalším krokem, jak upozornit na bezprecedentní rozsah a dopad škod. Čísla, která zazněla na tiskové konferenci k Lesnické výzvě 28. února v Praze, jsou alarmující.

Lesnická výzva je společným prohlášením profesních lesnicko-dřevařských organizací a dalších subjektů s vazbou na lesnictví, které upozorňují na obrovská rizika, jež může přinést podcenění dopadů současné kůrovcové kalamity, způsobené primárně následky extrémního sucha a nadprůměrných teplot. „*Jde o nejvýznamnější spojení subjektů lesnicko -dřevařského sektoru od první republiky. I to jasně dokládá závažnost situace a míru obav z možných dopadů,*“ řekl Jan Příhoda, předseda spolku CZECH FOREST think tank, který vznik Lesnické výzvy iniciovala.

Proč jsme se přidali?

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů se k Lesnické výzvě připojilo bez váhání. "Vítáme každou aktivitu, která informuje o celospolečenském rozsahu problému a vytvoří tlak na politickou reprezentaci k jejímu řešení," vysvětluje předseda SVOL František Kučera a pokračuje: "*Situace v českých lesích je opravdu krizová. Nejdříve její drtivé dopady pocítili vlastníci lesů, kteří musejí napadené kůrovcové stromy pokácet a vzniklé holé plochy zalesnit a zajistit následnou péči o nový les. A to vše na své náklady, trh je zahlcen dřívím, tržby za dříví rapidně poklesly a vlastníci už nemají prostředky na financování těchto činností. Pokud stát vlastníkům lesů při zvládnutí kalamity nepomůže, nebude možné proti kůrovci dále zasahovat, holiny nebudou zalesněny a hrozí vysychání půdy, lesních pramenišť a zdrojů pitné vody. Krize pak dopadne na každého občana, ale to si zatím málokdo uvědomuje.*"

Jan Příhoda souhlasí: "*Dopady sucha a kůrovcové kalamity se nejen v ekonomických důsledcích, ale například i razantním poklesem dostupnosti prakticky jediného ekologického a obnovitelného materiálu - dříví nebo negativním vlivem na vodní režim v krajíně mohou dotknout potřeb většiny občanů České republiky.*"

„*Vlastníci lesů se dostali do existenčních problémů, které znamenají, že nemají prostředky na další boj s kalamitou a zalesňování kalamitních ploch,*“ shodli se všichni přítomní napříč odbornostmi.

Jak na tiskové konferenci zaznělo, celkové škody v lesích za rok 2018 přesáhnou 20 miliard korun. Pro rok 2019 jsou škody odhadovány na 30 miliard korun.

Jak se škoda počítá?

- Pro výpočet škod na výnosech a z předčasného smýcení lesních porostů byly využity odhady Lesní ochranné služby a dalších lesnických subjektů. Objem kůrovcem napadeného dříví v roce 2018 je předpokládán 18 - 20 mil. m³.
- Byla využita reálná ztráta zpeněžení způsobená extrémním převisem nabídky kalamitního jehličnatého dříví. Výše ztráty se v roce 2018 pohybovala ve výši 800 - 1200 Kč.

- Z těchto základních dat byla znaleckým postupem vypočítána částka 18,1 miliardy korun škoda na výnosech a z předčasného smýcení porostů.
- Ke škodám způsobeným suchem a kůrovcovou kalamitou je také nutné připočítat škody na sadebním materiálu v lesních školkách, ztráty způsobené změnou struktury poptávky a vícenáklady na pěstování sadebního materiálu spojené především se stíněním a zavlažováním.
- Dále vznikly ztráty způsobené usycháním vysazených sazenic, které se v roce 2018 nejčastěji pohybují mezi 20-30 %. Jsou ovšem lokality, kde vlivem sucha uschla veškerá výsadba. Celková škoda v lesních školkách a na výsadbách činí asi 500 milionů korun. „Zhruba polovina této částky je finanční ztrátou pro lesní školkaře, což je 42 % celkového ročního obrátu lesních školkařů z prodeje sadebního materiálu,“ řekl Petr Martinec, člen CZECH FOREST think tank a odborník na problematiku lesního školkařství.
- Významnou ekonomickou zátěž představují pro vlastníky lesů také vícenáklady spojené s bojem s kůrovcovou kalamitou (složitější kalamitní těžba, asanace dříví, logistika, skladování) v odhadované výši 1,5 miliardy korun

Bude-li situace na trhu s dřívím obdobná i v roce 2019 a naplní-li se prognózy napadeného dříví kůrovcem v objemu 30 mil. m³, přesáhnou škody letos 30 miliard korun.

Plocha lesů, která byla v roce 2018 zdevastována suchem a kůrovcem, je aktuálně odhadována na **50 tisíc hektarů**. Náklady na obnovu a ochranu budou pro vlastníky lesů představovat náklady ve výši **5,5 miliard korun**.

V přímém ohrožení je aktuálně asi **500 mil. m³** smrkového dříví (zásoba smrku staršího 21 let), tedy téměř polovina porostů v ČR.

Černé vyhlídky

Pokud se šíření kůrovcové kalamity nepodaří zastavit a bude zasažena většina porostů se zastoupením smrku, znamenalo by to při dnešním poklesu cen dříví škody ve výši více než 500 miliard korun a poškozen bude samozřejmě vedle soukromých a obecních vlastníků český stát, který vlastní více než 50% lesů a je příjemcem mnoha odvodů ze státních i soukromých lesů. Další obrovské ekonomické škody pak dopadnou na dřevozpracující průmysl, kterému nebudou vlastníci lesů schopni v dohledné době dodat dostatečné objemy dříví.

„Veškerá péče o lesy, ale i další funkce lesů - ekologické, vodohospodářské, rekreační a další - jsou téměř výhradně hrazeny z prodeje dříví,“ varuje Miloš Kučera z CZECH FOREST think tank, který se mimo jiné věnuje také správě soukromých lesních majetků.

Víme, jak na to. Ale bez pomoci to nepůjde

Podobně jako [Petice SVOL za zdravé a prosperující lesy](#) pro příští generace, ke které bylo v únoru veřejné slyšení Petičního výboru Poslanecké sněmovny a kterou jsme také předali Senátu ČR, rovněž Lesnická výzva vyzývá vládu ČR a dotčená ministerstva, poslance a senátory především

- k urychlenému uvolnění finančních prostředků na efektivní boj s kalamitou a záchranu lesů, které lze ještě zachránit. Výše podpory musí korespondovat s výší vznikajících škod a mírou celospolečenských rizik,
- k vytvoření podmínek pro operativní získávání zahraničních pracovníků a firem pro boj s kalamitou a zlepšení podmínek pro tuzemské pracovníky a firmy,
- k aktivní pomoci v hledání účinných nástrojů pro ochranu lesa a stabilizaci trhu s dřívím,
- ke změnám legislativy (primárně lesnické a myslivecké), která zohlední současnou situaci a umožní účinný boj s bezprecedentní kůrovcovou kalamitou a úspěšnou obnovu lesů.

Z lesnické výzvy... „Tak jako v minulosti lesníci s kalamitou bojují a v boji vytrvají. Lesy se ale při takto rozsáhlé přírodní katastrofě i při sebezodpovědnějším přístupu vlastníků lesů neobejdou bez rychlé a účinné pomoci státu!“

Zdroj: <http://www.svol.cz/aktuality/lesnicka-vyzva-burcuje-verejnost-i-politiky-hroziva-nova-cisla/>